

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

30 верасня 2013 года, № 14 (2096)

ПРАЕКТЫ

Сяргей Абламейка, Герман Грэф, Аляксандр Жук, Вадзім Матуліс і навучэнцы Ліцэя БДУ ўхваляюць праект «Віртуальнай школы»

НОВЫЯ ТЭХНАЛОГІІ – У ЛІЦЭІ БДУ

Ліцэй БДУ атрымаў чатыры **інтэрактыўныя класы** ў рамках дабрачыннага праекта «Віртуальная школа», які прапанаваў Ашчадбанк Расіі.

«Думаю, што такія таленавітыя дзеці, якія сабраны пад дахам Ліцэя БДУ з розных рэгіёнаў Беларусі, як ніхто іншы змогуць ацаніць не толькі ўнікальнасць, але і ўсе інфармацыйныя магчымасці «Віртуальнай школы», – упэўнены прэзідэнт і старшыня кіравання Ашчаднага банка Расійскай Федэрацыі Герман Грэф, які прысутнічаў 13 верасня на ўрачыстым прэзентацыі праекта.

На сёння Ліцэй БДУ – адзіная ўстанова адукацыі ў Беларусі, якая ўдзельнічае ў рэалізацыі дадзенага праекта і атрымала комплексную аўтаматызацыю адукацыйных і адміністрацыйных працэсаў. У ліцэй ўжо ўстаноўлена абсталяванне з аўтаматызаванай інфармацыйна-адукацыйнай сістэмай, а таксама з сістэмай кіравання якасцю навучання, лічбавымі адукацыйнымі рэсурсамі. На ўваходзе ў ліцэй раз-

мясціўся дысплей, дзе і вучні і іх бацькі маюць магчымасць, што называецца, «з парога» адкрыць электронны журнал і электронны дзённік. Акрамя гэтага, абсталяваны інтэрактыўныя прадметныя кабінеты фізікі, хіміі, біялогіі, матэматыкі. Яны маюць такія мультымедыяныя сістэмы, як інтэрактыўная дошка, праектар, спецыяльныя датчыкі, якія падключаюцца да камп'ютара і здольныя працаваць на дошку нават працэсы, бачныя толькі пад мікраскопам. Да ўсяго створаны мабільны камп'ютарны клас, які дае магчымасць

выкарыстоўваць тэхніку ў любым кабінёце. Інтэграваная інфармацыйная сістэма размясцілася на базе лакальнай сеткі з магутным серверам.

Па словах Германа Грэфа, падобнае абсталяванне і праграмае забеспячэнне ў хуткім часе будзе ўстаноўлена ў адной са школ Оршы. Праект рэалізоўваецца Ашчадным банкам Расіі з 2009 г. «Віртуальная школа» створана ў Туле, Барнауле, Маскве, Санкт-Пецярбургу, Астрахані і Кіеве.

Ганна ЛАГУН

Працяг тэмы на 3 паласе.

ВІНШУЕМ!

Навукоўцы БДУ – лаўрэаты Дзяржаўнай прэміі!

Указам № 401 «Аб прысуджэнні Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь 2012 года», падпісаным 9 верасня кіраўніком дзяржавы Аляксандрам Лукашэнкам, загадчык лабараторыі наняхіміі НДІ ФХП БДУ доктар хімічных навук Міхаіл АРЦЕМ'ЕВ; загадчык кафедры агульнай хіміі і метадыкі выкладання хіміі хімічнага факультэта доктар хімічных навук Анатоль ЛЕСНІКОВІЧ і прарэктар па навуковай рабоце акадэмік Алег ІВАШКЕВІЧ удастоены высокай дзяржаўнай узнагароды.

Такой заслужанай ацэнкай у галіне навукі і тэхнікі адзначаны цыкл прац «Новыя неарганічныя злучэнні і матэрыялы на аснове мікра- і нанатэхнічных часціц: атрыманне, уласцівасці, прымяненне».

Алег Івашкевіч

Анатоль Лесніковіч

Міхаіл Арцём'еў

Прадстаўленая навуковая праца мае высокую каштоўнасць і змяшчае вынікі сусветнага ўзроўню навізны, атрыманыя за 35-гадовы перыяд даследаванняў. Аўтарамі Міхаілам Арцём'евым, Анатолем Лесніковічам і Алегам Івашкевічам упершыню сінтэзаваны больш за 100 новых злучэнняў, якія знайшлі прымяненне ў розных галінах і ў розных краінах свету!

Гэтыя даследаванні выкананы ў супрацоўніцтве з вядучымі міжнароднымі навуковымі цэнтрамі, а іх аўтары з'яўляюцца вядомымі ў сусветнай навуковай супольнасці спецыялістамі і маюць высокія індэксы цытавання апублікаваных прац. Паводле звестак міжнароднай базы даных Scopus, індэкс Хірша (індэкс цытавання) Анатоля Лесніковіча складае 8, Алега Іваш-

кевіча – 11, Міхаіла Арцём'ева – 25, што з'яўляецца найвышэйшым паказчыкам сярод беларускіх навукоўцаў.

Дзяржаўная прэмія – аб'ектыўная ацэнка шматгадовай працы навукоўцаў БДУ. Нашымі лаўрэатамі апублікавана больш за 150 артыкулаў у англамоўных міжнародных часопісах, у тым ліку больш за 50 артыкулаў, падрыхтаваных у супаўтарстве з навукоўцамі Германіі, Японіі, Іспаніі, ЗША, Нідэрландаў, Польшчы, Расіі і іншых краін.

Жадаем вам – лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь – далейшых эксклюзіўных адкрыццяў, удалых эксперыментаў, смелых гіпотэз, добразычлівых аднадумцаў і прызнання ў сусветнай навуцы.

Ад калектыву БДУ

Чытайце ў нумары:

РАЗВІЦЦЁ СІСТЭМЫ НДР СТУДЭНТАЎ У БДУ (2003–2013)

Распачынаем серыю матэрыялаў да 50-годдзя Галоўнага ўпраўлення навукі (ГУН)

Стар. 2

ЯК АДЗІН З НАЙЛЕПШЫХ У СВЕЦЕ

Еўрапейскі форум інстытутаў Канфуцыя–2013 прайшоў у БДУ. У мерапрыемстве прынялі ўдзел звыш 180 прадстаўнікоў 69 інстытутаў Канфуцыя з 18 краін

Стар. 3

ПАРА І НА ХЛЕБ СТАРАЦІЦА

Звыш 1,5 тыс. студэнтаў БДУ праз БРСМ знайшлі сабе ўлетку заняткаў «па душы» ад педагогічных атрадаў да будоўлі

Стар. 4

Весткі з рэктарата

ПАСЯДЖЭННЕ Савета Еўразійскай асацыяцыі ўніверсітэтаў (ЕАУ) адбылося 24 верасня ў БДУ з удзелам прэзідэнта ЕАУ, рэктара МДУ імя М. В. Ламаносава, акадэміка Віктара Садоўнічага, віцэ-прэзідэнта ЕАУ рэктара РУДН Уладзіміра Філіпава, рэктара БДУ акадэміка Сяргея Абламейкі. Усяго сабраліся звыш 30 рэктараў і прарэктараў ВНУ з Беларусі, Расіі, Украіны, Грузіі, Таджыкістана, Азербайджана, Малдовы і Латвіі.

Разглядаліся пытанні ўдасканалення сістэмы адукацыі, а таксама развіцця адзінай адукацыйнай прасторы паміж краінамі СНД.

***

РЭКТАР БДУ акадэмік Сяргей Абламейка стаў **ганаровым прафесарам Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М. Ламаносава** за ўклад у развіццё беларуска-расійскіх адносін у адукацыі. Рашэнне аб прысваенні высокага звання абвясціў акадэмік Віктар Садоўнічы на Савеце ЕАУ.

Дыплом будзе ўручаны Сяргею Абламейку ў хуткім часе на ўрачыстым пасяджэнні Вучонага савета МДУ імя М. Ламаносава.

***

ДВА ПРАТАКОЛЫ аб намерах падпісаны з навукова-вытворчымі арганізацыямі Манголіі. Дэлегацыя БДУ на чале з прарэктарам Уладзімірам Панарадавым удзельнічала ў кантактна-кааперацыйнай біржы ў рамках Нацыянальнай выставы Беларусі ва Улан-Батары.

Падчас Беларуска-мангольскага бізнес-форуму вырашана стварыць на тэрыторыі Манголіі біяфабрыкі па выпуску прадукцыі для сельскай гаспадаркі. Мяркуюцца прыцягненне і распрацоўка БДУ.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

РАЗВІЦЦЁ СІСТЭМЫ НДР СТУДЭНТАЎ У БДУ (2003–2013)

Набліжаецца **50-годдзе стварэння ў БДУ** структуры, якая аб'яднала ўсе навуковыя калектывы ўніверсітэта, – **Галоўнага ўпраўлення навукі (ГУН)**. У сферу дзейнасці ГУН з 2000 г. уваходзяць і пытанні арганізацыі НДР студэнтаў, аспірантаў і дактарантаў БДУ, а з 2006 г. ГУН выконвае функцыі рэспубліканскага метадычнага і інфармацыйна-аналітычнага цэнтра НДРС.

Дадзены артыкул прысвечаны развіццю сістэмы НДР студэнтаў за апошнія дзесяць гадоў і ролі ГУН у гэтым працэсе.

Сістэма НДРС БДУ апошнія дзесяцігоддзі актыўна развівалася. Пра гэта сведчаць усе асноўныя яе паказчыкі:

- колькасць студэнтаў БДУ, якія ўдзельнічалі ва ўсіх формах НДРС, павялічылася ў 2,44 разу (2003 г. – 3445, 2013 г. – 8408);
- колькасць дакладаў, прачытаных студэнтамі на навуковых канферэнцыях, павялічылася ў 2,34 разу (2003 г. – 2377, 2013 г. – 5568);
- колькасць публікацый, падрыхтаваных з удзелам студэнтаў БДУ, павялічылася ў 3,12 разу (2003 г. – 847, 2013 г. – 2643);
- колькасць дакладаў на штогадовай навуковай канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ павялічылася ў 1,76 разу (2003 г. – 1995, 2013 г. – 3507);
- колькасць прац, прадстаўленых на рэспубліканскі конкурс, павялічылася ў 2,76 разу (2003 г. – 1458, 2013 г. – 4027);
- колькасць СНДЛ у БДУ павялічылася ў 1,81 разу (2003 г. – 21, 2013 г. – 38).

Студэнты праводзяць навуковыя даследаванні непасрэдна на кафедрах, у навуковых лабараторыях, таму за ростам паказчыкаў стаіць, галоўным чынам, праца навуковых кіраўнікоў, заагачыкаў лабараторый і кафедраў, кіраўніцтва факультэтаў навуковых інстытутаў і цэнтраў.

Аднак эфектыўнасць сістэмы НДР студэнтаў (г. зн. нарматыўна-метадычная база; інфармацыйна-аналітычнае забеспячэнне; сістэма матэрыяльнага заахвочвання студэнтаў і навуковых кіраўнікоў, якія працуюць эфектыўна; наяўнасць спецыялізаваных навуковых выданняў студэнтаў; праца дарадчых і каардынацыйных органаў і г. д.) шмат у чым вызначаецца працай адміністрацыі, што таксама ўплывае на велічыню паказчыкаў НДРС.

Пры станаўленні і развіцці сістэмы НДРС у БДУ ў пачатку 2000-х гг. сфарміраваўся комплекс задач, якія патрабуюць кваліфікаванага рашэння. Іх рашэннем займаўся аддзел НДРС ўпраўлення падрыхтоўкі кадраў вышэйшай кваліфікацыі Галоўнага ўпраўлення навукі. Вылучым пяць найбольш маштабных.

Задача 1. Інфармацыйнае і аналітычнае забеспячэнне.

Бадай не менш за 80 % працы адміністрацыі складаецца ў атрыманні, апрацоўцы і перадачы інфармацыі, такім чынам, гэтая задача прадстаўлена першай. За мінулае дзесяцігоддзе:

1. Распрацаваны комплекс сайтаў і электронных папак агульнага доступу.

Менавіта ў аддзеле НДРС УПКВК ГУН у 2003 г. распрацаваны першы спецыялізаваны сайт па НДРС у Рэспубліцы Беларусь www.nirs.bsu.by

nirs.bsu.by універсітэцкага ўзроўню, а ў 2005 – рэспубліканскага www.nirs.bsu.by. Гэта дазволіла істотна паскорыць атрыманне інфармацыі зацікаўленымі, у тым ліку і намі ўласна (сайты з'яўляюцца інтэрактыўнымі).

2. Распрацаваны аўтаматызаваныя сістэмы падтрымкі прыняцця рашэнняў.

У пачатку 2000-х гг. у БДУ пачалі распрацоўвацца конкурсы, якія прадугледжваюць колькасную сістэму ацэнкі дасягненняў удзельнікаў. Павышэнне аб'ектыўнасці ацэнкі патрабавала павелічэння колькасці параметраў, што прыводзіла да ўскладнення разлікаў, з'яўлення памылак, а значыць і справядлівых скаргаў з боку ўдзельнікаў. Найбольш эфектыўнай на сёння з'яўляецца інфармацыйна-аналітычная сістэма для правядзення конкурсу грантаў БДУ. Яе ўкараненне дазволіла павысіць праўдзівасць вынікаў, на два парадкі скараціць час працы арганізатараў конкурсу (вызваліўшы тым самым час для іншых задач па арганізацыі сістэмы НДРС).

3. Распрацаваны комплекс спецыялізаваных баз даных, якія ўключаюць сістэмы аўтаматызаванай апрацоўкі інфармацыі і фарміравання дакументаў.

Наяўнасць баз даных дазволіла аператыўна выконваць даручэнні кіраўніцтва БДУ, органаў дзяржкіравання, у некалькі разоў скараціць звароты па інфармацыю ў падраздзяленні (больш за 90 % запытаў органаў дзяржкіравання УПКВК ГУН выконвае без звароту ў падраздзяленні), эканоміць час супрацоўнікаў ГУН на выкананне працы па падрыхтоўцы інфармацыйна-аналітычных даведкаў, друку грамад, дыпламаў і г. д. Напрыклад, друк дыпламаў пераможцаў рэспубліканскага конкурсу (≈ 800) з дапамогай адпаведнай базы даных на хуткасным прынтэры дазваляе скараціць працоўны час нашых супрацоўнікаў на тры парадкі. Гэта дазволіла накіраваць вольны працоўны час на рашэнне іншых задач НДРС.

Усяго было распрацавана і эксплуатавалася паўтара дзясятка інфармацыйна-аналітычных рэсурсаў (далей ІР), якія дазволілі нам істотна палепшыць інфармацыйнае поле НДРС і вызваліць працоўны час нашых супрацоўнікаў для рашэння новых задач сістэмы НДРС: колькасць функцый аддзела НДРС УПКВК ГУН вырасла за гэтыя гады ў некалькі разоў, аднак колькасць супрацоўнікаў павялічана не была.

Задача 2. Распрацоўка сістэмы матэрыяльнага заахвочвання і стымулявання студэнтаў і іх навуковых кіраўнікоў, якія працуюць эфектыўна.

Гэтая задача вырашалася і вырашаецца ГУН шляхам фарміравання сістэмы прэміявання па выніках рэспубліканскіх і ўніверсітэцкіх мерапрыемстваў, сістэмы грантаў, а таксама шляхам перада-

чы пераможцаў конкурсаў рознага ўзроўню для заахвочвання са сродкаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

За апошнія дзесяцігоддзе ГУН створана або радыкальна зменена 7 конкурсаў. Інфармацыю пра ўсе конкурсы, якія намі праводзяцца, вы можаце атрымаць на нашых сайтах www.nirs.bsu.by і www.nirs.bsu.by.

Многія конкурсы НДРС упершыню арганізаваны менавіта ў БДУ. Аналізуючы ІР іншых ВНУ, мы бачым, што наш досвед актыўна выкарыстоўваецца ў іншых установах.

Адзначым, што агульная сума падтрымкі студэнцкай навукі (у тым ліку прэміяванне найлепшых навуковых кіраўнікоў) са сродкаў БДУ складае троху меней за 500 млн руб.

Удзельнічаюць прадстаўнікі ГУН у правядзенні конкурсу грантаў студэнтаў, аспірантаў і дактарантаў Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, конкурсу на стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь таленавітым маладым навукоўцам і іншых, спрыяючы перамогам прадстаўнікоў БДУ ў гэтых конкурсах.

Такім чынам, фінансавая падтрымка студэнтаў і навуковых кіраўнікоў са сродкаў БДУ за апошнія дзесяцігоддзе істотна павялічылася. Безумоўна, без падтрымкі ініцыятыў ГУН кіраўніцтвам універсітэта, планава-фінансавых службаў, бухгалтэрыі дасягнуць такога значнага росту ў фінансаванні студэнцкай навукі было б немагчыма. Мы выказваем кіраўніцтву БДУ і калегам шчырую ўдзячнасць.

Задача 3. Падрыхтоўка ўніверсітэцкіх і рэспубліканскіх спецыялізаваных навуковых выданняў студэнцкай навукі.

Галоўнае ўпраўленне навукі (аддзел НДРС УПКВК) стала праводзіць комплекс прац, звязаных з выданнем двух спецыялізаваных зборнікаў навуковых прац студэнтаў: па выніках штогадовай канферэнцыі студэнтаў і аспірантаў БДУ (3 тамы фармату А5 агульным аб'ёмам каля 1000 стар.) і па выніках рэспубліканскага конкурсу. Рэспубліканскі зборнік (аб'ём ≈ 600 стар. фармату А4) пачаў выдавацца з 2003 г.

Акрамя таго, супрацоўнікамі УПКВК ГУН выдадзены два зборнікі тэзісаў рэспубліканскіх канферэнцый студэнтаў і аспірантаў агульным аб'ёмам 1710 старонак фармату А4, неаднаразова аказвалася дапамога іншым ВНУ пры падрыхтоўцы матэрыялаў рэспубліканскіх канферэнцый і многае іншае.

Такім чынам, ГУН БДУ выконвае значны комплекс прац па фарміраванні ўніверсітэцкіх і рэспубліканскіх спецыялізаваных навуковых выданняў студэнцкай навукі, які пастаянна пашыраецца.

Задача 4. Выкананне функцый рэспубліканскага метадычнага і інфармацыйна-аналітычнага цэнтра НДРС.

Упершыню аддзел НДРС УПКВК ГУН быў прыцягнуты Міністэрствам адукацыі да выканання рэспубліканскіх функцый у 2003 г. пры арганізацыі і правядзенні рэспубліканскага конкурсу (да гэтага функцыі арганізатара конкурсу выконвала грамадская арганізацыя БКЦ НДРС). Эфектыўная праца аддзела пры правядзенні конкурсаў і выкананні шэрагу іншых рэспубліканскіх функцый прывяла да таго, што ў 2006 г. БДУ быў прызначаны рэспубліканскім метадычным і інфармацыйна-аналітычным цэнтрам НДРС. УПКВК ГУН пачаў выконваць мноства новых маштабных функцый, сярод якіх можна адзначыць: «Распрацоўку канцэптуальных асноў развіцця НДРС...», «Арганізацыю і правядзенне Рэспубліканскага конкурсу навуковых прац студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь, іншых навукова-практычных мерапрыемстваў...», «Суправаджэнне і вядзенне спецыялізаванага электроннага інфармацыйнага рэсурсу «Партал студэнцкай навукі», «Падрыхтоўку прапаноў па ўдасканаленні нарматыўнай прававой базы, якая рэгулюе арганізацыю НДРС у ВНУ, праектаў метадычных рэкамендацый, дапаможнікаў і даведнікаў, накіраваных на павышэнне эфектыўнасці арганізацыі НДРС. Выкананне прац па падрыхтоўцы да выдання зборнікаў навуковых прац студэнтаў» і многае іншае.

Фарміраванне цэнтра не суправаджалася павелічэннем колькаснага складу ўпраўлення, вылучэннем тэхнікі або дадатковага мэтавага фінансавання.

Задача 5. Фарміраванне нарматыўна-метадычнай базы НДР студэнтаў.

У 2003 г. уся дзейная нарматыўна-метадычная база НДР студэнтаў складалася з чатырох палажэнняў аб конкурсах: двух рэспубліканскіх і двух універсітэцкіх. Пры гэтым у рэспубліцы адсутнічаў нават дакумент, які вызначае само паняцце НДРС.

Адсутнасць нарматыўна-метадычнай базы ставіла перад арганізатарамі НДРС сур'ёзныя праблемы пры спробах развіцця і ўдасканалення комплексу мерапрыемстваў НДР студэнтаў. Было відавочна, што без фарміравання нарматыўна-прававой базы НДРС эфектыўна рухацца наперад немагчыма.

На сёння супрацоўнікамі ГУН (з іх актыўным удзелам) сфарміраваны каля 40 нарматыўных і метадычных дакументаў рэспубліканскага і ўніверсітэцкага ўзроўню для моладзевай навукі. Мы шчыра дзякуем супрацоўнікам ўпраўлення прававой работы, без якіх кваліфікаванае фарміраванне нарматыўнай базы моладзевай навукі было б істотна ўскладненае.

Лічу, што за мінулае дзесяцігоддзе Галоўным упраўленнем навукі зроблена шмат карыснага для развіцця сістэмы НДРС. Аднак паспяховае рашэнне адной задачы ставіць перад намі яшчэ некалькі новых:

– патрабуе далейшага рашэння задача фінансавання моладзевай навукі;

– у Кодэксе аб адукацыі адсутнічае паняцце НДРС, у сувязі з гэтым далейшы эфектыўны рух у галіне стварэння нарматыўнай базы абцяжараны, патрабуецца вырашэнне гэтых казус;

– неабходна пашыраць комплекс рэспубліканскіх і міжнародных мерапрыемстваў НДРС і г. д.

Паважаныя калегі, мы заўсёды рады выслухаць як вашы прапановы, так і канструктыўныя заўвагі. Толькі разам з вамі мы зможам знайсці аптымальныя рашэнні задач, якія ставіць перад намі наваколле. Вы можаце скарыстацца нашымі інтэрактыўнымі сайтамі www.nirs.bsu.by, www.sws.bsu.by, электроннай поштай (адрасы ёсць на сайтах) або прыйсці да нас у ГУН (Бабруйская, 9, 4 паверх).

Начальнік УПКВК ГУН
А. Г. ЗАХАРАЎ

Еўрапейскі форум інстытутаў Канфуцыя–2013 прайшоў 11–13 верасня ў БДУ.

У гэтым маштабным мерапрыемстве прынялі ўдзел звыш 180 прадстаўнікоў 69 інстытутаў Канфуцыя з 18 краін. Акрамя таго, да іх далучыліся дэлегацыі 5 вядучых ВНУ Кітая. Арганізавалі форум БДУ і Дзяржаўная канцылярыя КНР па міжнародным распаўсюджванні кітайскай мовы / Штаб-кватэра інстытутаў Канфуцыя.

Ва ўрачыстым адкрыцці ў Палацы Рэспублікі прынялі ўдзел віцэ-прэм'ер Беларусі Анатоль Тозік, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу РБ Анатоль Русецкі і іншыя афіцыйныя асобы, а таксама Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі Гун Цзяньвэй, старшыня савета Дзяржаўнага політэхнічнага ўніверсітэта Чжан Дэсян і рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка.

У першы дзень форуму адбылася цырымонія прысваення звання **«Ганаровы прафесар БДУ»** кіраўніку Дзяржаўнай канцылярыі КНР па міжнародным распаўсюджванні кітайскай мовы **спн. Сюй Лін**. Акрамя таго, афіцыйна адкрытыя **кабінеты Канфуцыя РІКК БДУ** (Рэспубліканскі інстытут

Член Пастаяннага камітэта Палітбюро ЦК КПК Лю Юньшань з першым прарэктарам БДУ Міхаілам Жураўковым

кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ) у БДЭУ, Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы, Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф. Скарыны і ў гімназіі № 23 г. Мінска.

Па словах дырэктара РІК імя Канфуцыя Аляксандра Гардзевы, БДУ стаў месцам правядзення гэтага прэстыжнага мерапрыемства пасля таго, як у 2011 г. на Усекітайскім форуме інстытутаў Канфуцыя беларускі інстытут быў прызнаны адной з 20 найлепшых устаноў такога кшталту ў свеце. Значнасць Еўрапейскага форуму інстытутаў Канфуцыя–2013 падкрэслівае **візіт у БДУ члена Пастаяннага камітэта Палітбюро ЦК КПК Лю Юньшаня** (аднаго з вышэйшых дзяржаўных службоўцаў), які азнаёміўся з дзейнасцю

РІК імя Канфуцыя і з падрыхтоўкай БДУ да форуму. У выніку кітайскі бок у бягучым навучальным годзе дадаткова вылучыў 100 стыпендыяў для стажыровак беларускіх студэнтаў і выкладчыкаў у Кітаі.

У рамках самога форуму абмяркоўваліся пытанні, датычныя развіцця кітаязнаўства і распаўсюджвання кітайскай мовы і культуры ў краінах Еўропы. Аляксандр Гардзей адзначае, што існуе праблема інтэграцыі інстытутаў Канфуцыя ў нацыянальную адукацыйную прастору. Напрыклад, у нашай краіне адсутнічае бакалаўрыят, а паслядыпломная адукацыя ўключае магістратуру, аспірантуру і дактарантуру. Як і кітаязнаўчай адукацыі неабходна павышаць на розных ступенях. У гэтай сферы Дзяржаўная канцылярыя КНР па

Рэктар Сяргей Абламейка ўручае спн. Сюй Лін дыплом ганаровага прафесара БДУ

мжнародным распаўсюджванні кітайскай мовы праводзіць вялізную працу: прынятая праграма развіцця інстытутаў Канфуцыя да 2020 г., створаная Акадэмія перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў кітайскай мовы, выдадзена шмат новых падручнікаў. Разам з гэтым РІКК БДУ прапанаваў і свае напрацоўкі, нацэленыя на павышэнне якасці навучальных планаў, праграм і навучальных матэрыялаў з улікам узроўню падрыхтоўкі слухачоў.

У цэлым, кітаязнаўства ў нашай краіне развіваецца дынамічна. Нароўні з Рэспубліканскім інстытутам кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ, які функцыянуе з 2006 г., у 2011 г. быў створаны інстытут Канфуцыя ў МДЛУ, а па ініцыятыве віцэ-прэм'ера **Анатоль Тозіка** на

вышэйзгаданым форуме быў падпісаны мемарандум аб адкрыцці інстытута Канфуцыя ў БНТУ, які будзе займацца моўнай падрыхтоўкай спецыялістаў тэхнічнага профілю. Аднак і РІКК БДУ на дасягнутым не мае намеру спыняцца. Калі атрымаецца вырашыць пытанне з кадрамі, то ўжо ў хуткім часе можна будзе адкрыць кабінеты кітаязнаўства ва ўніверсітэтах Магілёва і Віцебска, дзе гатовыя максімальна спрыяць дадзенаму працэсу. А ў найбліжэйшых планах супрацоўнікі нашага інстытута – уключэнне часопіса «Беларусь – Кітай», які выдаецца тут, у пералік выданняў ВАК і адкрыццё новых кітаязнаўчых спецыяльнасцяў у магістратуры, аспірантуры і дактарантуры.

Сяргей ШАФАЛОВІЧ

ПРАЕКТЫ

3 ПЛАНШЭТАМ НА ВЫДАТНА

Ліцэй БДУ першым асвоіў праект «Электронная школа», які толькі ў гэтым годзе пачаў уводзіцца ў навучальны працэс 11 школ і гімназій Мінска.

Менавіта ў нашым універсітэце 18 верасня прайшоў круглы стол на тэму «Практычнае прымяненне і эфектыўнасць электроннага навучання ў Ліцэі БДУ. Плюсы і мінусы адукацыйных эксперыментаў».

АНЛАЙН-НАВУЧАННЕ ПРЫЖЫЛОСЯ

Ліцэйцы з 2006 г. актыўна карыстаюцца сістэмай дыстанцыйнага навучання. Спачатку яна была запушчана для таго, каб абітурыенты з розных рэгіёнаў Беларусі маглі аператыўна атрымліваць заданні для паступлення ў ліцэй. Падрыхтоўчы курс па адным прадмеце ўключае не толькі тэарэтычныя матэрыялы, але і задачы з тлумачэннем рашэнняў, а таксама кантрольныя тэсты. Рэпетыцыйнае тэсціраванне ў гэтым годзе, напрыклад, прайшлі 600 чалавек. З цягам часу дыстанцыйнае навучанне падалося зручным і для тых, хто ўжо паступіў у ліцэй. Амаль кожны ліцэіст выкарыстоўвае гэту сістэму, каб знайсці патрэбныя канспекты ўрокаў, рашыць анлайн-задачы і праверыць сябе з дапамогай анлайн-тэстаў. Выкладчыкі могуць кантраляваць наведванне сістэмы кожным сваім вучнем і абітурыентам. З 2011 г. у Ліцэі БДУ пачаў

функцыянаваць электронны журнал, дзе, як і ў традыцыйным, якога ніхто не адмяняў, выстаўляюцца адзнакі і запісваецца хатняе заданне.

У гэтым навучальным годзе Ліцэй БДУ пагадзіўся апрабаваць яшчэ адзін праект – «Віртуальная школа», які быў прапанаваны Ашчадным банкам Расіі. Ужо некалькі тыдняў у класах па біялогіі, хіміі, фізіцы і матэматыцы ліцэя маюць не крэйдай, а стылусамі на інтэрактыўных дошках.

ЭЛЕКТРОННЫЯ КНІГІ – ДАСТУПНЫЯ

Дырэктар Ліцэя БДУ **Вадзім Матуліс**, выступаючы перад удзельнікамі круглага стала, зазначыў, што настаўнікі не павінны адставаць ад электронных навінак, якія ўкараняюцца ў навучальны працэс. Па яго словах, многія вучні прыходзяць на заняткі ўжо са сваімі электроннымі прыстасаваннямі, планшэтамі, гаджэтамі і просяць даць вучэбны матэрыял, які яны могуць туды запампаваць. Таму выкладчыкі ліцэя вымушаны распацоўваць электронныя падручнікі. Некаторыя з іх бярэцца прапаноўваць на сваёй электроннай платформе кампанія Prestigio, якая аб'явіла пра сістэмную падтрымку сферы адукацыі і працягвае супрацоўнічаць у рамках праекта Мінгарвыканкама «Электронная школа». На сайце *padruchnik.by* кампанія акамулюе ўсю літаратуру, якая прысвечана адукацыі. Кіраўнік маркетынгувай службы брэнда Prestigio ў Беларусі **Таццяна Аўсюк** расказала, што яе кампанія прапануе навучальнае ася-

роддзе, якое не патрабуе паперы. Замест традыцыйных падручнікаў і сшыткаў вучням, на яе думку, у гэтым выпадку зручней карыстацца планшэтамі.

Дарэчы, у Ліцэі БДУ паспрабавалі праверыць і гэтую выснову. Нядаўна закончыўся адукацыйны эксперымент па апрабаванні рыдараў, якія былі выбраны толькі таму, што іх электроннае чарніла бяспечнае для зроку. Адзін клас ліцэя быў поўнасцю забяспечаны гэтымі электроннымі кнігамі. Паспяховасць яго вучняў параўноўвалася з паспяховасцю вучняў тых класаў, дзе вучыліся па звычайных падручніках. Не сказаць, каб яна была вышэйшай. Але 95 % вучням спадабалася карыстацца электроннымі кніжкамі або гаджэтамі. «Калі мы даём дзецім прыладу, напоўненую неабходнымі матэрыяламі, то яны нашмат менш часу праводзяць за камп'ютарам. Відавочна, што наяўнасць рыдара скарачае час, праведзены каля манітора, у два разы, што ў далейшым добра адаб'ецца на здароўі падлетка», – падзяліўся сваімі назіраннямі намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце Ліцэя БДУ **Ігар Варакса**. У гэтым годзе толькі 13 з 24 вучняў новага тэставага класа пажадалі атрымаць ліцэйскія рыдары, астатнія прынеслі ўласныя гаджэты. Прылады вучняў могуць быць рознымі. Ліцэй стараецца распацаваць універсальныя навучальныя матэрыялы, якімі б можна было карыстацца з любога прыстасавання. Усе кнігі, якія выдае ліцэй, дублююцца ў электронным фармаце і даступныя вучням.

Ганна ЛАГУН

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: лазернай фізікі і спектраскапіі, дыпламатычнай і консульскай службы, замежнай журналістыкі і літаратуры, англійскага мовазнаўства, прыкладнай лінгвістыкі;

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: тэарэтычнай фізікі і астрафізікі, ядзернай фізікі; ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: біяфізікі, лазернай фізікі і спектраскапіі, вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі, радыёфізікі і лічбавых медыятэхналогій, інтэлектуальных сістэм, міжнароднага прыватнага і еўрапейскага права, міжнародных эканамічных адносін, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, фізічнага выхавання і спорту, тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, грамадзянскага права, экалагічнага і аграрнага права, кримінальнага права, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, паліталогіі;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: раманскіх моў, раманскага мовазнаўства, фізічнага выхавання і спорту, грамадзянскага права, кримінальнага працэсу і пракурорскага нагляду, криміналістыкі;

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: англійскага мовазнаўства, нямецкага мовазнаўства, тэорыі і гісторыі дзяржавы і права.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

РЭСПУБЛІКАНСКІ ІНСТЫТУТ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЫ АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ інфармацыйных тэхналогій у адукацыі; ЗАГАДЧЫКА КАФЕДРЫ эканомікі і кіравання вышэйшай школы; ПРАФЕСАРА КАФЕДРЫ моладзевай палітыкі; ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ моладзевай палітыкі; СТ. ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ моладзевай палітыкі; ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ псіхалогіі і педагагічнага майстэрства; ДАЦЭНТА КАФЕДРЫ праектавання адукацыйных сістэм.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220001, г. Мінск, вул. Маскоўская, 15, аддзел кадраў, пакой 120, тэл. 200 91 07.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

У Ліцэі БДУ выкарыстоўваюць электронныя сродкі навучання – БелаПАН, БелТА, tut.by, naviny.by (18.09), mail.ru, zn.by, open.by (19.09).

«Паліўны баланс» (каментар дэкана эканамічнага факультэта **Міхаіла Кавалёва**) – ng.by (18.09).

Фестываль студэнцкіх тэатраў «Тэатральны куфар» – «Мінск-навіны» (19.09), open.by, tv-online.by, «Мінскі кур'ер» (20.09), БелТА (23.09).

Дыстанцыйнае навучанне матэматыцы ўвёў для абітурыентаў механіка-матэматычны факультэт БДУ – БелТА, naviny.by (18.09), zn.by, «Мінск-навіны», «Настаўніцкая газета» (19.09), ng.by (20.09).

У Юрыдычным каледжы БДУ праведзены Дні беларускай культуры – «Мінск-навіны» (19.09).

У БДУ пачынае працаваць «Школа будучага мытніка» – «Мінск-навіны» (18.09), naviny.by, БелаПАН (22.09), open.by (23.09).

Пра Еўрапейскі форум інстытутаў Канфуцыя – «СБ-Беларусь сёння», «Народная газета», «Беларуская ніва», «Мінск-навіны» (05.09), «Мінскі кур'ер», «Звязда» (06.09), БелТА, naviny.by, БТ-1, БелаПАН (11.09), «Рэспубліка», 1 канал Нацыянальнага радыё (12.09).

Дзень ведаў у БДУ – БелаПАН, kp.by (01.09).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ЖУРНАЛІСТЫКА І СПОРТ

Дыплом дзяржаўнага ўзору на ўзроўні вышэйшай адукацыі з наданнем кваліфікацыі **«Спартыўны журналіст»** сёння змогуць атрымаць пасля прафесійнай падрыхтоўкі спецыялісты з вышэйшай адукацыяй, а таксама студэнты 4–5 курсаў розных беларускіх ВНУ.

Новая спецыяльнасць адкрыта на факультэце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў Інстытута журналістыкі. Па выніках сумоўя на яе залічана 13 чалавек, якія ўжо маюць навыкі працы са спартыўнай тэматыкай і асэнсавалі свой выбар. Лічыцца, што з такіх слухачоў хутэй і без асаблівых выдаткаў можна падрыхтаваць майстроў спартыўнай журналістыкі: спартыўных каментатараў, аглядальнікаў, вядучых спартыўных праграм на тэлебачанні. «У найбліжэйшы час будзе разгледжана магчымасць навучання за кошт бюджэту, а таксама арганізацый, што накіруюць на перападрыхтоўку сваіх спецыялістаў. Акрамя таго, спартыўным журналістам плануецца вылучыць месцы ў магістратуры», – пра гэта заявіў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі **Анатоль Тозік**, які прысутнічаў на адкрыцці спецыяльнасці.

Перападрыхтоўка спартыўных журналістаў з'яўляецца актуаль-

ным кірункам на рынку адукацыйных паслуг і арганізавана ў вядучых універсітэтах свету. Адкрыта аналагічная перападрыхтоўка ва ўніверсітэтах Расіі, Іспаніі, ЗША і іншых краінах. Наспела ў ёй неабходнасць і ў Беларусі. У нашай краіне існуе каля 23 спартыўных федэрацый, функцыянуе каля 26 тыс. спартыўных збудаванняў, колькасць супрацоўнікаў галіны складае больш 25 тыс. чалавек.

Без прафесійнага інфармацыйнага забеспячэння ні чытачы газет, ні гледачы тэлебачання не змогуць атрымаць аб'ектыўны погляд на тую ці іншую спартыўную падзею. Адкрыццё спецыяльнасці «Спартыўная журналістыка» абумоўлена і мадэрнізацыяй сістэмы інфармацыйнага забеспячэння спартыўнай галіны, што прадугледжана Дзяржаўнай праграмай развіцця фізічнай культуры і спорту ў Рэспубліцы Беларусь на 2011–2015 гады.

Спартыўная журналістыка вельмі патрабавальная да ведання прадмета, бо з'яўляецца вузканакіраванай і вузкасפעцыялізаванай дзейнасцю. Неабходна валодаць многімі спецыфічнымі пытаннямі, каб мець зносіны са спартсменамі. У сувязі з гэтым слухачы атрымваюць комплексныя і сістэмныя веды пра асаблівасці працы спартыўных журналістаў, спартыўных аддзелаў, спецыялізаваных спартыўных СМІ. Праграма перападрыхтоўкі ўключае вывучэнне асноў дзяржаўнай палітыкі і кіравання ў галіне фізічнай культуры і спорту, міжнароднага і нацыянальнага спартыўнага права, спартыўнай этыкі і інш. Дысцыпліны, звязаныя са

спартыўным арбітражам, тэхнікай і культурай мовы спартыўнага журналіста, тэхналогіямі стварэння сучасных спартыўных жанраў, будучы займаць значнае месца падчас навучання.

Дэкан ФПКП **Ганна Басава** гаворыць, што гэтаму папярэднічала вялікая карпатлівая праца. Дапамаглі кансультацыі з РІВШ. У выніку былі падрыхтаваны вучэбныя планы, згодна з якімі лекцыі будуць чытаць 24 выкладчыкі як нашага ўніверсітэта, так і іншых вышэйшых навучальных устаноў, а таксама спецыялісты і адказныя асобы спартыўнай галіны.

Раіса Меляшэвіч, якая з'яўляецца куратарам праграмы перападрыхтоўкі, не толькі прымала актыўны ўдзел у арганізацыі лекцый для слухачоў, але і сама пачала чытаць дысцыпліну «Гісторыя спартыўнай журналістыкі». Сярод выкладчыкаў і намеснік галоўнага рэдактара газеты «Спартыўная панарама» **Міхаіл Дубіцкі**, галоўны рэдактар сайта **goals.by** **Алег Гаруновіч**, галоўны рэдактар газеты «Прэсбол» **Уладзімір Беражкоў**, вядучы праграмы «Час футбола» на тэлеканале «Беларусь-2» **Мікалай Хадасевіч**, прэс-сакратар Беларускай федэрацыі гандбола **Наталія Нярода**, выканаўчы дырэктар Беларускага саюза канькабежцаў **Святлана Парамыгіна**, загадчык кафедры фізыхавання і спорту БДУ доктар педагагічных навук **Віктар Каляда** і іншыя. Заняткі пачаліся 2 верасня. Навучанне працягнецца дзевяць месяцаў, за якія слухачам прыйдзецца здаць дзве сесіі.

Ганна ЛАГУН

Проста кожны дзень шчыра працаваць...

26 верасня грамадскі і дзяржаўны дзеяч, журналістка, вядомы беларускі навуковец, вядучы ў краіне спецыяліст у галіне сацыялогіі кіравання, доктар гістарычных навук, прафесар кафедры сацыялогіі **Паўла Пятроўна УКРАЇНЕЦ** адзначыла свой юбілей.

Жыццё ў Паўлы Пятроўны складалася не простае, як у многіх прадстаўнікоў яе перадаваўнага пакалення. Было шмат выпрабаванняў, жыццёвых цяжкасцяў, але радасць перамог і шчасце ў працы яе не абмінулі. Паўла Пятроўна Украінец – прызнаны спецыяліст у галіне сацыялогіі кіравання і сацыяльнай работы. Яна аўтар больш як 200 навуковых прац, у тым ліку падручнікаў «Пачаткі сацыяльнай працы» (2001), «Сацыялогія кіравання» (2008), «Сацыяльны менеджмент» (2010), «Сацыялогія» (2012, у суаўтарстве).

Як і раней, Паўла Пятроўна не ўяўляе сябе без грамадскай працы. Уваходзіць у склад праўлення Беларускага таварыства «Веды», выступае з лекцыямі па запрашэнні арганізацый, апыкуе студэнтаў і аспірантаў, дапамагае маладым

выкладчыкам, узначалывае навукова-метадычную камісію на факультэце, з'яўляецца членам савета па абароне дысертацый. Яна выдатнік адукацыі Беларусі (2008), лаўрэат прэміі імя У. І. Пічэты БДУ за 2009 год у галіне сацыяльных і гуманітарных навук.

Дарагая Паўла Пятроўна, самай вялікай узнагародай для Вас стала шчырая любоў і павага роднага калектыву, людзей, якім Вы дапамаглі ў цяжкую хвіліну сваёй парадзі, душэўнай ацэпленні і ўдзелам. Здраоўя Вам і доўгіх гадоў жыцця. Працягвайце далей здзіўляць сваім талентам і чалавекалюбствам. Віншуем!

А. М. ДАНИЛАЎ,
загадчык кафедры сацыялогіі

ПРАЦОЎНАЕ ЛЕТА–2013

ПАРА І НА ХЛЕБ СТАРАЦЦА

Для многіх лета – пара адпачынку, а таксама гэта выдатная магчымасць падзарабіць і атрымаць неацэнны досвед. Якраз другім старанна заняўся БРСМ БДУ. **Усім знайшоўся занятак «па душы» ад педагагічных атрадаў да будоўлі.**

У гэтым сезоне хлопцы і дзяўчаты змаглі папрацаваць у педагагічным атрадзе ад МТЗ пад ганаровай назвай «Беларусь», дзе яны працавалі важатымі і выхавальнікамі. Студэнтам вельмі спадабалася працаваць. Для іх гэта была не толькі праца, але і своеасаблівы адпачынак, як распавядала адна з удзельніц атрада. Спачатку складана было ўвайсці ў каліяну рэжыму, а потым усё пайшло як на мазаных колах.

Сэрвісны атрад «Росток» таксама мае сваю цікавую гісторыю за лета 2013 г. Дзяўчаты працавалі ў якасці абслуговага персаналу ў кафэ «Росток». Тут і з касай навучыліся абыходзіцца, і піццу хутка гатаваць.

Будаўнічым атрадам за гэтае лета трэба аддаць належнае. Хлопцы працавалі на такіх аб'ектах, як «Беларусьфільм», Тэатр юнага гле-

дача і Студэнцкая вёска. **Будаўнічы атрад «Універсітэцкі» выйграў у намінацыі «Найлепшы будаўнічы атрад–2013».**

Яшчэ адным цікавым праектам сярод атрадаў з'яўляецца сельскагаспадарчы атрад. Тут дзяўчаты працавалі на базе УА РУП «Шчо-

мысліца» БДУ. Пачынаючы ад праполкі і паліву градак, заканчваючы выдаленнем пустазелля і знішчэннем шкоднікаў.

Годзе цалавацца, пара і на хлеб старацца. Для ўдзельнікаў студэнцкіх атрадаў быў праведзены спартыўны фест на базе спар-

тыўнага комплексу БДУ «Універсітэцкі». Тут і час добра прабавіш, пазнаёмішся з хлопцамі з іншых атрадаў, яшчэ і магчымасць выйграць прыз ёсць.

Акрамя студэнцкіх атрадаў на тэрыторыі краіны, ёсць атрады, якія працуюць за мяжой. Гэта педагагічныя атрады «Белая Русь», дзе студэнты працуюць на базе дзіцячага аздараўленчага лагера «Залаты колас» у Туапсінскім раёне Краснадарскага краю. Гэты праект быў пачаты летась і добра сябе зарэкамендаваў сярод студэнтаў. Яны могуць і адпачыць на беразе Чорнага мора, і папрацаваць, а таксама могуць сумясіць працу са сваёй практыкай (у каго педагагічная спецыяльнасць). Другая магчымасць з'ехаць за мяжу – гэта паспрабаваць сябе ў якасці правадніка ў ААТ «Расійская чыгунка».

Разам з арганізацыяй студэнцкіх атрадаў, ПА ГА «БРСМ» БДУ займаецца і індывідуальным працаўладкаваннем студэнтаў, якія працавалі на такіх аб'ектах, як Serge, «Крышталь», «Еўраопт», ProStore, «Радзівілаўскі» і інш.

Усяго ў звычайныя атрады ў летні сезон працаўладкавана 1087 студэнтаў, у валанцёрскія – 405 студэнтаў. Удзячнасць атрымалі сельскагаспадарчы «Шчомясліца» і будаўнічы (на аб'ектах ТЮГ і «Беларусьфільм») атрады.

Юлія ГАЙДУК

НАВУКОВЫ СТУДЭНЦКІ САВЕТ ФМА БДУ ПРЫМАЕ НАВУКОВЫЯ АРТЫКУЛЫ

На факультэце міжнародных адносін БДУ пры дапамозе савета маладых навукоўцаў НАН Беларусі плануецца выданне адзінаццатага выпуску зборніка навуковых артыкулаў студэнтаў, магістрантаў, аспірантаў.

Публікацыі залічваюцца як удзел у НДРС, маюць значэнне пры зніжэнні аплаты студэнтам платнай формы навучання.

Выпускам зборніка прысвойваецца ISSN, ажыццяўляецца іх абавязковая рассылка па асноўных бібліятэках краіны.

Адзінаццаты зборнік выйдзе 31 студзеня 2014 г.

Тэрмін падачы артыкулаў:
да 15 лістапада 2013 года
(можа працягвацца, сачыце за сайтам)

Дадатковую інфармацыю можна знайсці на сайце
<http://nirs.do.am/>

Звяртайцеся ў навуковы студэнцкі савет факультэта міжнародных адносін БДУ: nirs@tut.by

Дасылайце артыкулы!

